

Vogelwerkgroep Losser, jaarverslag 2001

IVN Losser – Vogelwerkgroep 2001	2
Voorwoord	3
Jaarprogramma vogelwerkgroep 2001	4
Nestkastverslag 2001	5
Kolonievogels	10
Ringactiviteiten	14
Vogelinventarisatie	15
Braakballenonderzoek.....	16
Lezing en medewerking op aanvraag	17
De Oelemars in het kader van de LAGA	19
10 Jaar bescherming Grote Gele Kwikstaart.....	20
De Losserse Ooievaars	22
De Oelemars	24
Trektelling rond de Oelemars	26
Dagvlinder inventarisatie Oelemars	30
Totaal overzicht waargenomen soorten Oelemars	31

**Dit jaarverslag kwam mede tot stand dankzij financiële steun
van de Rabobank Losser.**

I.V.N. LOSSER – VOGELWERKGROEP 2001

Contactpersonen:

- Dhr. B. Egberink (algemeen coördinator)
Hyacinthstraat 116
7572 BD Oldenzaal
Tel. 0541 - 518416
- Dhr. H. Nijland (coördinator excursies)
Holtinkstraat 15
7582 BS Losser
Tel. 053 - 5385931
- Dhr. P. Steffens (redactieadres jaarverslag)
Reekersgaarden 21
7582 JB Losser
Tel. 053 – 5360095
E-mail: peter.steffens@hetnet.nl
- Website: Sander Wansing; e-mail: a.wansing@hccnet.nl

In 2001 werd o.a. samengewerkt met de hierna vermelde instanties/organisaties:

- Vogelbescherming Nederland
- S.O.V.O.N.
- Natuurmonumenten
- Staatsbosbeheer
- Twentse Vogelwerkgroep
- Kerkuilenwerkgroep Twente
- Stichting Gierzwaluwwerkgroep Nederland
- Vlinderstichting
- Polaroid B.V. (Enschede)
- Arboretum Poortbulten
- De Losserhof
- Gemeente Losser
- Steenuilenwerkgroep Nederland

Redactie jaarverslag 2001:

- Leo Hassing
- Peter Steffens

Foto's voorpagina: R. Baayens

VOORWOORD

Onze vogelwerkgroep begon 2001 met goede voornemens. Er zouden weer de nodige werkzaamheden en inventarisaties gedaan worden, onder andere herstel van het huidige ooievaarsnest en het verplaatsen van een ander ooievaarsnest, het gereedmaken van de oeverwaluwwal, het uitvoeren vogelinventarisatie en nestkastcontroles.

Helaas hebben enkele werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden vanwege het uitbreken van de MKZ. Een ramp voor de gehele agrarische sector. Vele natuurterreinen waren deze periode gesloten en bij de landbouwers mochten we niet meer op het terreinen komen, bang voor besmetting van het MKZ virus. Onze vogelwerkgroep heeft toen besloten om geen inventarisaties uit te voeren, dit om verspreiding van het virus tegen te gaan. Via de krant hebben wij dit kenbaar gemaakt.

Eind april zijn weer voorzichtig de eerste natuurgebieden open gesteld.

Wat voor de boeren een verschrikking was heeft op enkele vogelsoorten een positief effect gehad, onder ander de verstoringsgevoelige soorten waaronder de Grote Gele Kwikstaart en de IJsvogel hebben een rustig broedseizoen gekend door de afgesloten natuurterreinen. Het aantal broedsels steeg hierdoor meer dan gemiddeld in vergelijking met voorgaande jaren. Begin juni zijn we voorzichtig, na toestemming van de landbouwers, met de controles van de kerkuilenkasten en de kleine kastjes begonnen.

We hebben de Oelemars, als leefgebied voor vogels, steeds duidelijker op de landkaart weten te zetten. Iedere keer is het weer een verrassing wat men aan bijzondere soorten aldaar waarneemt. Tot en met eind 2001 zijn 199 verschillende soorten vogels waargenomen.

Tevens hebben we ons als vogelwerkgroep in de kijker gespeeld voor wat betreft het LAGA gebeuren welke in 2003 plaats zal vinden. Er zijn door ons voorstellen ingediend m.b.t. een nieuwe en grotere vogelkijkhut en de aanleg van een kunstmatige oeverwaluwwal, hopelijk worden deze gerealiseerd als onderdeel van de Landesgartenschau 2003.

Tenslotte hoop ik dat u met veel plezier en interesse dit jaarverslag zult lezen. Voor het actuele nieuws verzoek ik eenieder om onze website eens te bezoeken <http://vogelwerkgroeplosser.fly.to>

B. Egberink
Algemeen coördinator

JAARPROGRAMMA VOGELWERKGROEP 2001

Zaterdag 13 januari 2001

Watervogeltelling van 8.30 uur tot 12.00 uur.
Er werd geteld langs een gedeelte van de Dinkel en op de Oelemars.
Zie de resultaten elders in dit verslag.

Donderdag 18 januari 2001

Braakballen onderzoek. Het uitpluizen van braakballen van de Kerkuil.
Onder leiding van Piet Kokke zijn in totaal 7 soorten muizen gedetermineerd.

Zaterdag 10 februari 2001

Vogelexcursie naar het Lauwersmeergebied.

Zaterdag 17 maart 2001

Ooievaarsnest verplaatsen.
Deze stond opgesteld bij de fam. Huisman en diende als mogelijke 2e nestplaats voor de daar aanwezige Ooievaar. Het nest is verplaatst naar de Invalsweg om als uitvalsbasis te dienen voor een eventueel nieuw broedpaar.

Zaterdag 24 maart 2000

Oeverzwaluwwal bijsteken op de Oelemars van 9.00 uur t/m 12.00 uur.

Dinsdag 24 april 2001

Ledenvergadering Vogelwerkgroep op de Vinkenbaan te Overdinkel.
O.a. verdeling werkzaamheden nestkastcontroles.

Maandag 30 april 2001

Vogelexcursie naar de Rieselfeldern te Münster.

Zondag 27 mei 2001

Excursie Haaksbergerveen van 6.30 - 12 uur.

Zaterdag 1 september t/m 17 november 2001 (22 ochtenden)

Telpost Oelemars. Op deze zaterdagen zijn de overtrekkende vogels geteld.
Zie voor een compleet overzicht elders in dit verslag.

September 2001

Repareren Ooievaarsnest. Met veel hand en spandiensten van de leden is het ooievaarsnest en de onderliggende dakconstructie vernieuwd. Locatie Fam. Huisman.

Dinsdag 4 september 2001

Ledenvergadering Vogelwerkgroep op de Vinkenbaan te Overdinkel.
Terugblik op het broedseizoen 2001.

Zaterdag 24 november 2001

Vogelexcursie naar het Lauwersmeergebied.

NESTKASTVERSLAG 2001

Dit jaar zijn, i.v.m. het heersende MKZ virus de nestkasten op het Duivelshof en Losserhof niet gecontroleerd. Alleen van het Arboretum zijn gegevens beschikbaar.

Arboretum 2001

Aantal nestkastjes 60

Bezet 60 kastjes = 100 %

Soort	Ei	Pull	Uitgevlogen	Totaal aantal broedsels	2 ^e broedsels	Mislukt
Koolmees	227	208	201	31	1	1
Pimpelmees	96	87	85	9	-	-
Bonte Vliegenvanger	19	18	18	3	-	-
Gr. Vliegenvanger	15	13	13	3	-	-
Roodborst	5	5	5	1	-	-
Boomklever	18	18	18	3	-	-
Witte Kwikstaart	4	3	0	1	-	1
Winterkoninkje	16	15	15	3	-	-
Spreeuw	19	18	18	4	-	-
Holenduif	2	1	0	1	-	1
Totaal	427	392	388	60	1	3

Torenavalk en Bosuil

Vanwege de MKZ virus zijn deze soorten niet exact gecontroleerd op mogelijke broedsels.

Dat deze soort en met name de bosuil, gebruik gemaakt heeft van onze nestkasten is wel zeker.

Enkele losse waarnemingen over 2001 van jongen zijn ons bekend, vanwege de minimale inventarisatie zijn er verder geen overzichten opgesteld.

Zowel de Torenavalk als de Bosuil, ondanks dat de Bosuil vroeg in het seizoen broedt, hebben zeer waarschijnlijk geprofiteerd van de rust in de natuurgebieden.

Steenuil

In verband met de MKZ problematiek zijn van deze uil niet alle nestkasten gecontroleerd. Van 2 plaatsen is niet bekend of er Steenuilen gebroed hebben en van 2 andere plaatsen is alleen bekend dat er jongen zijn uitgevlogen. De gemeente Losser bood ook in het afgelopen jaar weer de nodige geschikte broedplaatsen waar menig steenuilpaartje tot broeden kon komen en hun jongen kon groot brengen.

Steenuil

Landelijk gezien gaat het niet goed met deze kleine uil, we zullen alert moeten blijven op mogelijke verdwijning van broedgevallen en waar mogelijk vervangende nestruimte (kasten) moeten aanbieden.

Locatie	Datum	Eieren /	Jongen	Uitgevlogen
Jansink	19-5 01-6	Broedend	2	2
Onderweegh	19-5 01-6		3 3	3
Davina	19-5	5	3	3
Deppenbroekweg	19-5	1	1	1
Snippert	Mei	Ja	Ja	Ja
Breuker	26-5		3	3
Loos	Mei	Ja	Ja	Ja
Groothuis	Mei		4	4
Kleissen	Mei	Ja	Nee	Nee
Wermer	20-06		3	3
Brilhuis	Juni		Ja	Min 4
Zandhuizerweg		?	?	?
Invalsweg		?	?	?

Kerkuil

In 2001 zijn in totaal 30 broedparen in ons gebied vastgesteld. Van deze 30 paar hadden er 2 een 2e broedsel. Één broedsel mislukte doordat de eieren niet werden uitgebroed. Van een ander broedsel is niet zeker of er jongen zijn grootgebracht aangezien er naderhand geen controle meer geweest is.

In Beuningen bracht een kerkuilenpaar een broedsel groot in een in bosuilenkast die op 500 meter van een boerderij in een houtwal hing.

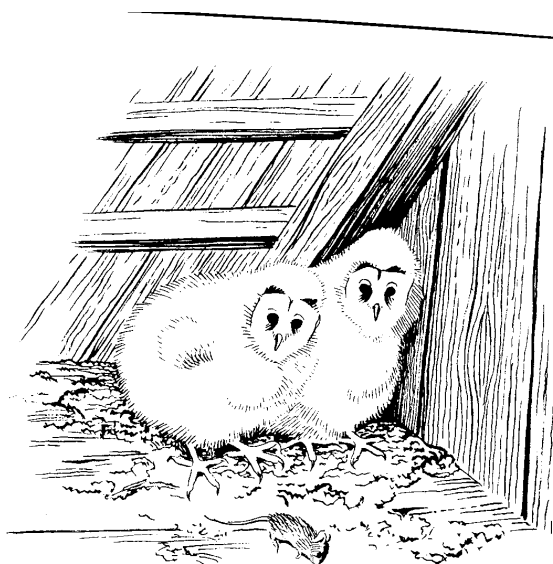
Bij Hubert in Glanerbrug broedden al enkele jaren Kerkuilen zonder dat het bij ons bekend was.

Een bijzonder hoge score in 2001 is met name te danken aan het aantal nieuwe broedsels, ook het grote aantal jongen per kast is hier debet aan.

Landnr	Regionr	Naam-Plaats	Controle datum	Eieren	Jongen	Uitgevl	Bijzonderh.
3801	282608	Haarhuis Geesteren	20-06		4	4	
?	2848	Van de Engh Oldenzaal	Maart		Ja	Ja	Nieuw
		Van de Engh Oldenzaal	Augustus		Ja	Ja	2 ^e broedsel
1350	284703	Oude Rengerink Deurningen	22-06		5	5	
		Oude Rengerink Deurningen	Sept.		Ja	Min. 2	2 ^e Broedsel
1193	293102	Austie Beuningen	12-06		Ja	Ja	
3899	293106	Moleman Rossum	21-06		Ja	Ja	
?	2931	Sanderink Beuningen	13-06		4	2	
?	2931	Scholten Beuningen	Juni		Ja	Min 3	Nieuw
3914	293206	Keizer Beuningen	13-06		5	5	
?	2932	Olthuis Beuningen	18-06		6	6	Nieuw in bosuilkast
3381	294101	Zwijnenberg De Lutte	Juni		Ja	Ja	
3579	294103	Sombekke Beuningen	21-06		5	5	
?	294207	Vrijkotte Beuningen	Juni	9	-	-	
1194	295101	De Losserhof Losser	25-06 24-07	3	6 5	5	
1543	295103	Snippert Losser	14-06		3	3	
2865	295106	Boers Lonneker	08-06		6	6	
5443	295110	Loos Losser	14-06		6	6	
?	2951	Oosterik Enschede	25-06		5	4	Nieuw
?	295111	Wegman Losser	25-05	3	?	?	

3936	295204	Hobbelink /Volker Losser	Juli		Ja	Ja	Nieuw
3580	295205	Ahrends Losser	07-07		4	4	
3938	295207	Elferink Losser	Juli		Ja	Ja	Nieuw
?	3427	De Nies Boekelo	Juli		6	6	
5771	342710	Brunninkreef Boekelo	25-05		3	3	
1617	351102	Gunneman Enschede	08-06		5	5	
3990	351103	Van Heek Enschede	Juli		Ja	Ja	
3992	351107	Loth Glane	08-06		6	6	
3586	351206	Elferink Losser	14-06		Ja	Ja	
3997	351209	Haarman Overdinkel	14-06		4	4	
?	352103	Kromhof Glanerbrug	02-07		5	5	
?	3521	Hubert Glanerbrug	15-06		Ja	ja	Nieuw

Jaar	Jongen	Uitgevlogen
Totaal 2001	147	143
<i>Totaal 2000</i>	45	42
<i>Totaal 1999</i>	37	37
<i>Totaal 1998</i>	24	24

Jonge Kerkuilen

Grote Gele Kwikstaart

Dit jaar op 6 plaatsen Grote Gele Kwikstaarten broedend in onze nestkasten. Een duidelijke verbetering t.o.v. 2000. Voor het eerst sinds 1998 weer een broedpaar op de waterzuivering te Losser. Hierdoor is de tendens dat de Grote Gele Kwikstaarten alleen nog langs de Dinkel ten noorden van de Lutte broedden doorbroken. Ook werd weer een paartje broedend aangetroffen bij Theusink, waar ook al enkele jaren geen broedpoging meer was ondernomen.

Locatie	1 ^e broedsel			2 ^e broedsel			3 ^e broedsel			4 ^e broedsel			Totaal		
	E	J	U	E	J	U	E	J	U	E	J	U	E	J	U
Waterzuiver.	6	6	6	6	6	6	-	-	-	-	-	-	12	12	12
Theusinkbrug	6	6	6	4	4	4	-	-	-	-	-	-	10	10	10
Kribbebrug	4	2	1	2	2	2	3	-	-	-	-	-	9	4	3
Kampbrug	6	6	6	4	4	4	-	-	-	-	-	-	10	10	10
Schutmoatbr.	5	5	5	6	6	6	3	2	1	3	3	3	17	16	15
Beuningerbr.	6	6	6	5	5	5	-	-	-	-	-	-	11	11	11
Totaal	33	31	30	27	27	27	6	2	1	3	3	3	69	62	60

Ook de broedresultaten waren dit jaar duidelijk beter. Van de 6 broedparen waren er twee die naast een 2^e broedsel ook nog een 3^e broedsel hadden. Bij de Schutmoatbrug tenslotte bracht een paartje het tot 4 succesvolle broedsels. Hier vlogen in totaal 15 jongen uit. De laatste jongen konden hier op 23 juli geringd worden.

Vogelwerkgroep Eibergen heeft ons project ten aanzien van de Grote Gele Kwikstaart bekeken tijdens een van de controles waarbij tevens ook een aantal jongen zijn geringd. Deze vogelwerkgroep zal in de toekomst ook nestkasten gaan ophangen om deze vogelsoort extra broedgelegenheid te geven.

Naar aanleiding van een artikel in het blad 'Vogels' van Vogelbescherming heeft de afdeling Amersfoort van de Vogelwacht Utrecht besloten om op een vijftal locaties dergelijke nestkasten op te hangen. Het zou mooi zijn als deze 'typische Tukker' de Vallei en Eem weet te koloniseren.

KOLONIEVOGELS

Gierzwaluw

Na het succes van 2000 waarbij het aantal broedparen steeg tot 10, dit jaar weer een verdere uitbreiding van het aantal broedparen in de Polaroidkolonie. In totaal 12 paartjes hebben gebroed in onze nestkasten bij Polaroid. Alle enkele nestkasten waren dit jaar bezet en in de duokasten werden 2 broedsel groot gebracht. Alle kasten werden bevlogen, in enkele kasten waar nog niet in gebroed is werden wel sporen van nestbouw aangetroffen. Onze ervaring is dat hier waarschijnlijk volgend jaar in gebroed zal gaan worden.

Kastnummer	1 ^e broedsel			Vervolgbroedsel			Totaal		
	Ei	Jong	Uit	Ei	Jong	Uit	Ei	Jong	Uit
E1	2	2	2	-	-	-	2	2	2
E2	1	-	-	2	2	2	3	2	2
E3	3	3	3	-	-	-	3	3	3
E4	2	2	2	-	-	-	2	2	2
E5	2	-	-	2	2	2	4	2	2
E6	2	2	2	-	-	-	2	2	2
E7	3	3	3	-	-	-	3	3	3
E8	2	2	2	-	-	-	2	2	2
E9	2	2	2	-	-	-	2	2	2
E10	2	-	-	-	-	-	2	-	-
D11	2	-	-	2	2	2	4	2	2
D15	2	2	2	-	-	-	2	2	2
TOTAAL	25	18	18	6	6	6	31	24	24

E is enkele kast D is Duo kast.

In 4 kasten ging het eerste legsel verloren in het begin van het broedseizoen (mei), de eieren werden onder de kast aangetroffen. De oude vogels hebben deze eieren naar buiten gewerkt, mogelijk dat door werkzaamheden in de omgeving van de kolonie of door slecht weer het broedsel mislukt is. In 3 gevallen werd er door de oude vogels een vervolglegsel geproduceerd waaruit jongen uitvlogen. Alle 25 jongen konden geringd worden, evenals 2 oude vogels die tijdens de controle in de nestkasten werden aangetroffen. Een geringde oude vogel kon gecontroleerd worden in dezelfde nestkast als waarin hij in 2000 geringd was. Gezien de hoge bezettinggraad van de nestkasten zullen er zeer waarschijnlijk in het najaar van 2001 nieuwe kasten geplaatst worden.

Van de gierzwaluwkasten te Losser werden weer diverse kasten bezet door Huismussen. Één kast werd door Gierzwaluwen bevlogen, hier werd vorig jaar al het begin van een nest geconstateerd. Een broedsel kon dit jaar helaas niet vastgesteld worden.

Een van de gevels van Polaroid waaraan gierzwaluwnestkasten zijn bevestigd.

Geringde en teruggemelde adulte Gierzwaluwen Polaroidkolonie

Kastr Nr.	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
1	<u>P15346</u>		P15346	P15346	<u>P03150</u>	<u>P03150</u>		<u>P03150</u> P15349			
2		<u>P15349</u>		<u>P03141</u>		P03141 P21765					<u>P24605</u>
3							P21779 P21791	<u>P23019</u>		P23019 P23038	P23038
5							P21784 P21790	P21784 P21767	P21767	<u>P21798</u>	
6						<u>P21762</u>				<u>P21795</u>	
7						<u>P21767</u>	P21767	P23003 P23012	<u>P03141</u>	P21791	
8						<u>P21770</u>		<u>P23018</u>			
9										<u>P21797</u>	
10								<u>P23011</u>		P23011 P21796	
15											<u>P24626</u>

Note: P15349 geringd als nestjong
Onderstreept is jaar van ringen

Oeverzwaluw

Dit jaar hebben er 49 paartjes Oeverzwaluwen gebroed op de Oelemars. Gebroed werd er in de wal die in het voorjaar met hulp van de firma Temmink gereed gemaakt is om te dienen als broedgelegenheid voor de Oeverzwaluw. In het depot was het afgelopen broedseizoen geen geschikte plaats aanwezig om te broeden. Het aantal paartjes dat op de Oelemars broedde was duidelijk veel minder dan in 2000 (194). Alleen wanneer er plaats beschikbaar is in het zanddepot broedden er grote aantallen Oeverzwaluwen op de Oelemars. In een op Duits gebied gelegen nieuwe zandafgraving, nabij Aarnink, hebben het afgelopen jaar ook een 29-tal Oeverzwaluwen gebroed, mogelijk vogels die het afgelopen jaar nog op de Oelemars gebroed hebben.

In het Lutterzand tenslotte hebben aan de Dinkel ook nog een 5-tal paartjes gebroed.

Jaar	Aantal wal 1	Aantal wal 2	Zanddepot	Totaal
1990	46	-	-	46
1991	51	-	-	51
1992	72	18	-	90
1993	18	14	14	46
1994	60	5	-	65
1995	115	16	-	131
1996	31	89	95	215
1997	-	-	83	83
1998	20	24	14	58
1999	21	37	0	58
2000	-	4	190	194
2001	-	49	-	49

Huizwaluw

Onderstaand een overzicht van de bezocht locaties op de aanwezigheid van de Huizwaluw.

Atlasblok	Plaats	Aantal Kunsten	Kunsten. Bewoond	Tot. 2001 Bewoond	Tot. 2000 Bewoond	Tot. 1999 Bewoond
2942 kwbl 4	Beuningen	0	0	26	43	33
2932 kwbl 3	Beuningen	0	0	1	0	4
2932 kwbl 4	Beuningen	9	3	79	56	44
2941 kwbl 1	Rossum	0	0	3	1	0
2941kwbl 2	Oldenzaal	8	2	21	16	6
2941 kwbl 4	De Lutte	15	1	0	23	14
2942 kwbl 1	De Lutte	0	0	23	38	42
2942 kwbl 3	De Lutte	0	0	47	46	30
2951 kwbl 1	De Lutte	0	0	2	0	1
2951 kwbl 2	De Lutte	0	0	20	20	16
2952 kwbl 3	Lonneker	10	2	37	30	16
2951 kwbl 4	Losser/E'de	0	0	0	17	2
2952 kwbl 1	De Lutte	0	0	27	22	15
2952 kwbl 3	Losser	0	0	4	3	3
3512 kwbl 1	Losser	11	0	0	0	11
Totalen		53	8	290	315	237

Aantal getelde nesten vanaf 1994:

1994	181	1998	176
1995	107	1999	237
1996	181	2000	315
1997	226	2001	290

Boerenwaluw

Naam	Plaats	Totaal 2001 Bewoond	Totaal 2000 bewoond	Totaal 1999 bewoond
2848 kwbl 4	Oldenzaal	0	5	3
2932 kwbl 3	Beuningen	0	0	4
2932 kwbl 4	Beuningen	0	19	20
2941 kwbl 1	Rossum	0	6	0
2941 kwbl 4	De Lutte	27	25	0
2942 kwbl 1	De Lutte	12	17	0
2942 kwbl 3	De Lutte	0	44	0
2951 kwbl 2	De Lutte	0	7	8
2951 kwbl 3	Lonneker	0	11	16
2951 kwbl 4	Losser	0	18	8
Totalen		29	147	56

Roek

Dit jaar 12 kolonie's in ons werkgebied. Door verstoring van de grote kolonie aan de Dinkel/Hoofdstraat en die aan de Kolkersweg zijn er spontaan weer 5 nieuwe kolonie's ontstaan.

De aantallen in de beide kolonies waar de vogels tot ver in het broedseizoen verstoord werden zijn niet geteld, omdat hier totaal geen duidelijk beeld van te krijgen was. Veel vogels hebben eerst een broedpoging op de oude locatie's gedaan, maar door verstoring later uitgeweken naar nieuwe locaties.

Helaas moeten we er vanuit gaan dat de Roek in de gemeente Losser vogelvrij is. Sinds de verstoring van de grote oude kolonie in het kerkenbos in Overdinkel zijn de vogels ieder jaar weer op diverse locatie's verstoord, waardoor de vogels steeds weer nieuwe locaties moeten zoeken. Door deze actie's worden de vogels nu weer het dorp ingedreven met alle gevolgen van dien.

Locatie:	Aantal nesten:
Ringstation	2
Zoekerweg	17
Kennebroeksweg	28
Elferink / Drielandweg	6
Brilman / Gilderhauserweg	5
Gilderhauserweg / Grensweg	15
Kolkersweg	?
Dinkel / Hoofdstraat	?
R.K. Kerk Losser	8
Smitsbreeweg	18
Kraesensberg / Denekamperdijk	32
Smudde Grensweg	18
Totaal	149 + ?

Overzicht laatste 3 jaren:

	1998	1999	2000
Aantal getelde nesten	326	232	334

Roekenkolonie

RINGACTIVITEITEN

De volgende vogels zijn geringd in onze nestkasten.

Soort	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Gierzwaluw	9	12	15	17	19	17	25	25
Torenvalk	-	-	11	-	-	-	-	-
Steenuil	11	3	18	12	25	27	26	12
Kerkuil	42	33	39	1	18	77	30	65
Bosuil	-	-	1	-	-	-	-	-
Gr.Gele Kwik	14	41	52	39	15	18	25	59
Zwarte Mees	-	-	-	-	-	9	-	-
Kuifmees	-	-	-	-	-	6	-	-
Glanskop	-	-	-	-	-	-	10	-
Witte Kwikst.	-	-	10	-	6	5	4	-

Terugmeldingen geringde vogels:

	Kerkuil:	Kerkuil:	Kerkuil:
Ringnummer	5318033	5318042	5317993
Ringdatum	20-06-2001	25-06-2001	08-06-2001
Ringplaats	Geesteren	Oldenzaal	Glane
Vinddatum	18-07-2001	17-09-2001	13-10-2001
Dagen	28	84	127
KM	1 km	4	105 km
Oorzaak	Dood / verkeersslachtoffer	Verkeersslachtoffer (A1)	Verkeersslachtoffer
Vindplaats	Geesteren	Oldenzaal	Paterswolde

	Kerkuil:	Steenuil:	Gierzwaluw:
Ringnummer	5318018	3530454	P23038
Ringdatum	14-06-2001	11-05-2000	01-07-2000
Ringplaats	Losser	Overdinkel	Polaroid Enschede
Vinddatum	27-11-2001	19-05-2001	30-06-2001
Dagen	166	373	365
KM	138	0 km	0 km
Oorzaak	Verkeersslachtoffer	Gecontroleerd	Gecontroleerd
Vindplaats	Delmenhorst (D)	Overdinkel	Enschede

VOGELINVENTARISATIE

Watervogeltelling 13-01-2000

Door de zachte winter ook dit jaar geen Nonnetje's, Grote zaagbekken of Brilduikers op de Dinkel of Oelemars. Wel op 3 plaatsen een IJsvogel, ook op enkele plaatsen Waterpiepers en bij de broedplaats, op het erf van de fam. Huisman, 2 Ooievaars.

Locatie	Locatie 1				Locatie 2				Locatie 3			
	98	99	00	01	98	99	00	01	98	99	00	01
Blauwereiger	1	7	1	4		2		2				
Aalscholver												2
Fuut									2		7	9
Doodaars								1				
Grauwe gans												5
Kolgans												2
Nijlgans					9				9			5
Grote Zaagbek												
Nonnetje												
Wilde eend	35	123	70	45	2	5	23	4	486	1500	558	1300
Kuifeend				1								7
Tafeleend									2			2
Smient											3	6
Mandarijneend												
Brilduiker										2		
Wintertaling		4								1	1	2
Krakeend											2	2
Meerkoet		2								35	15	22
Waterhoen		4	2	1				1				11
Zilvermeeuw												1
Stormmeeuw												
Kokmeeuw		1			85	160		140	22		24	25
Watersnip								1				
Waterpieper				6				1				
IJsvogel				2								1
Ooievaar						1	1	2				
Totale	36	141	73	59	96	168	24	152	521	1538	610	1402

Locaties:

- 1 Glane tot Hoofdstraat
- 2 Hoofdstraat tot Bossinkbrug
- 3 Oelemars

BRAAKBALLENONDERZOEK

Ook in 2000 ging er weer een grote partij braakballen van diverse locaties naar Hardenberg waar Ger Snaak weer vele uren aan het uitpluizen bestede. Uit deze grote partij werden ook dit jaar weer enkele bijzonder vondsten gedaan.

Soort/locatie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Veldmuis	29	26	16	27	2	1	10	18	34	31	66	260
Rosse Woelmuis	1	3	2	-	4	-	-	-	2	-	4	16
Aardmuis	6	3	7	4	2	-	-	2	-	7	15	46
Bosmuis	6	1	4	3	-	-	4	3	6	5	15	47
Huismuis	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Dwergmuis	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	1	4
Veldspitsmuis	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	4
Huisspitsmuis	3	3	1	13	-	-	9	3	21	-	10	63
Dwergspitsmuis	1	3	2	1	-	-	-	1	2	2	10	22
2 kl. Bosspitsmuis	20	22	35	25	5	2	1	22	33	17	105	287
Bosspitsmuis	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	3
Bosspitsmuis a/c	2	1	2	1	-	-	-	1	3	-	6	16
Waterspitsmuis	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2	4
Woelrat	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	1	4
Meikever	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Totaal	69	63	75	76	13	4	24	50	105	63	236	778

Locaties

1	Olde Rikkerink	De Lutte
2	Kromhof	Enschede
3	Snippert	Losser
4	Haarman	Overdinkel
5	Faneker	Glanerbrug
6	Natuurmonumenten	Buurse
7	Ter Denge	Overdinkel
8	Loth	Glane
9	Wensink	Losser
10	Wegman	Losser
11	Gunneman	Enschede

Uit braakballen van maar liefst 3 locaties konden resten van de zeldzame Waterspitsmuis worden geplozen. Uit de partij braakballen die bij de familie Gunneman verzameld waren werden maar liefst de schedels van 2 van deze zeldzame spitsmuizen gevonden. In dezelfde partij braakballen werd ook de schedel van een Veldspitsmuis gevonden. Ger Snaak schrijft hier het volgende over: *erg verheugend was de vondst van de Veldspitsmuis uit de Omgeving van Enschede/Glane, immers er is veel materiaal uit die omgeving geplozen. Wat werd gehoopt werd nooit bewaarheid: alle partijen bleven Veldspitsmuis-loos. "Recent" materiaal van de Veldspitsmuis is al weer van 1944!! Met de nieuwe vondst heeft het verspreidingsgebied van de Veldspitsmuis een behoorlijke stap in zuidelijke richting gemaakt.*

Ook de zeldzame Gewone Bosspitsmuis (*Sorex araneus*) werd in 2 partijen braakballen gevonden, t.w. uit Enschede (fam. Kromhof) en uit Overdinkel (fam. Haarman). In 1999 werd ook in een partij braakballen uit Overdinkel eveneens van de familie Haarman de Bosspitsmuis gevonden.

De algemene tweekleurige Bosspitsmuis (*Sorex coronatus*) werd in veel braakballen aangetroffen, en is naast de Veldmuis een van de belangrijkste prooidieren van de kerkuil. In niet alle gevallen kon duidelijk het verschil tussen de Gewone Bosspitsmuis en de tweekleurige Bosspitsmuis vastgesteld worden, in die gevallen staan de Bosspitsmuizen als a/c genoteerd.

Het verzamelen van de braakballen heeft ook in 2000 weer waardevolle gegevens opgeleverd voor het zoogdieronderzoek in Overijssel.

LEZING EN MEDEWERKING OP AANVRAAG

Gepubliceerd:

Polaroid-View

- Artikel over de Gierzwaluwkolonie bij Polaroid/Enschede.

Het Vogeljaar

- Een artikel 'Een typische Tukker naar Vallei en Eem?'
Betreft het Grote Gele Kwikstaart project dat door de afdeling Amersfoort van de Vogelwacht Utrecht zal worden opgestart in het gebied Vallei en Eem. (Onze vogelwerkgroep heeft hierin een voorbeeld functie vervuld).

Nieuwe Dinkellander

- (07-03-01) 'Eén zwaluw maakt nog geen ..'
Een artikel over het geschikt maken van de Oeverzwaluwwal op de Oelemars.
- (29-08-01) 'IVN mikt met nieuwe locatie paalnest op tweede ooievaarspaar in Lagajaar'.
Sander Wansing vertelt over de Ooievaars in Losser.
- (31-10-01) Artikel 'Bedreigde vogels hebben hulp van mens nodig om te kunnen overleven'.
Leo Hassing vertelt over het werk van de Vogelwerkgroep en zijn visie op de natuur.

Twentsche Courant Tubantia

- (05-03-01) 'Oeverzwaluwwallen langs Oelemars' (editie Oldenzaal).
Het inrichten, door mens en machine, van de Oelemars om deze geschikt te maken als nestgelegenheid voor de Oeverzwaluw.
- (05-03-01) 'IVN brengt oeverzwaluwwallen Oelemars op orde'.
Bundeling van spierkracht en machinekracht om enorme klus te klaren.
- (06-03-01) 'Losserse Ooievaars blijven op het nest'.
Korte uiteenzetting van het Ooievaars leven in en rond Losser.

Telegraaf

- Een artikel over de Ooievaar als broedvogel in Losser

Canadese krant

- Ook internationaal is Losser in beeld omtrent een broedgeval in Losser.
Een artikel omtrent de Ooievaar verscheen in een Canadese krant.

RTV en Radio Oost

- Radio Interview met Sander Wansing over de Ooievaars in Losser.
- 13 April een 20 minuten durende televisie uitzending in het programma 'Buiten de bebouwde kom' met als thema het Ringstation te Overdinkel (medewerking: Leo Hassing en Anton Conings).

Internet

- Publicatie van de activiteiten en wetenswaardigheden van onze vogelwerkgroep op het internet worden steeds frequenter bezocht. Reacties vanuit heel Europa zijn eerder regelmaat dan uitzondering. Met name onze ervaring met het creëren van diverse broedgelegenheden is voor menigeen aanleiding om met ons contact op te nemen.

Medewerking:

- SOVON Insturen nestkastgegevens (nestkastproject) ten aanzien van de Grote Gele Kwikstaart en de Gierzwaluw, gegevens kolonievogels en gegevens voor nieuwe broedatlas. PTT –project, zeldzame soorten project.
- Vlinderstichting Insturen waargenomen soorten en aantallen.
- Twentse Vogel-
Werkgroep Insturen vogelwaarnemingen (o.a. voor publicatie in Ficedula).
- Bouwtekeningen
op aanvraag Door diverse vogelwerkgroepen zijn we benaderd om bouwtekeningen op te sturen van nestkasten welke door ons zelf ontworpen zijn.
- Steenuilen werk-
groep Nederland Gegevens van broedsels van de laatste 10 jaar opgestuurd.

Lezing:

- NIVON
Afd. Oldenzaal Lezing in Hotel de Zon omtrent Kerkuilen en natuur in Europa door Leo Hassing.

Hulp en bijstand:

- Hulp werd er verleend bij een groep van 13 Dwergvleermuizen die in Enschede waren binnen gevlogen, ook een exemplaar in Overdinkel werd opgevangen.
Drie jonge Huiszwaluwen die in een tuin in Losser op de grond zaten en nog niet konden vliegen werden naar het vogelasiel gebracht.

DE OELEMARS IN HET KADER VAN DE LAGA

Dat de Oelemars, een zandwinningplas ten zuidoosten van Losser, een zinvolle inbedding kan verkrijgen in het kader van de LAGA, hangt slechts af van het raadsbesluit op 28 februari a.s.

Het bestuur van IVN Losser heeft bij het LAGA-bureau een plan ingediend, waarbij de Oelemars een belangrijke plaats in het Losserse deel van het LAGA-gebieden in 2003 toebedeeld zou kunnen worden. Het gebied heeft een hoge natuurlijke waarde, zowel voor vogels als voor dagvlinders en libellen. Landschappelijk sluit de zandwinningplas goed aan bij het natuurgebied van de Zandbergen. Door de activiteiten van IVN-Losser is de Oelemars regionaal en zelfs landelijk van waarde geworden voor vele vogelaars.

De bijzondere waarnemingen van vogels leiden er toe, dat menig vogelaar, zelfs van ver buiten Losser, op de Oelemars afkomt om dit met eigen ogen te aanschouwen. Niet alleen vogelaars bezoeken de Oelemars, ook vele inwoners van Losser en Gronau, alsmede een groot aantal toeristen, afkomstig van de campings en de recreatiebungalows bezoeken de hut. Door de stijgende bezoekersaantallen in de observatiehut bij de Oelemars is deze momenteel te klein om iedereen een goede zitplaats te kunnen bieden.

Door vergroting van de hut door middel van nieuwbouw en verbetering van de secundaire voorzieningen, zou de Oelemars structureel aan het toerisme en de recreatie in de Gemeente Losser een impuls kunnen bieden. Als een natuurlijk accent tijdens de LAGA, maar ook in de jaren daarna zullen de aangelegde voorzieningen van blijvende waarde zijn voor de gemeente Losser.

Naast het plaatsen van een nieuwe grote observatiehut voorziet het plan in de volgende secundaire voorzieningen:

- plaatsing van een permanente kunstmatige oeverwaluwwal op de plaats van de huidige wal,
- verdubbeling van de grootte van de slikvelden voor de observatiehut,
- plaatsing van een vleermuiskelder, gemaakt van het oude materiaal van de afgebroken observatiehut,
- uitdunning van de beplanting om inhammen te maken in de lineaire begroeiing teneinde een beter microklimaat te scheppen voor dagvlinders,
- aanplanten van besdragende heesters om nog meer vogels aan te trekken,
- verbetering van de bestaande picknickplaats,
- aanleg van een overzichtsplaats langs de Ravenhorsterweg,
- plaatsing van meer informatie (tweetalig) op de infopanelen,
- deelname aan een permanente expositie over de natuur in de Gemeente Losser in de voormalige steenfabriek,
- plaatsing van een uitzichttoren in de Zandbergen,

Het plan is door de LAGA-commissie en door B&W gunstig ontvangen. Op de presentatie van ons plan tijdens de manifestatie van alle LAGA plannen in het gemeentehuis kregen we van vele kanten steunbetuigingen en wisten we de vijfde prijs te behalen in de publiekswedstrijd voor het beste plan. In de afgelopen maanden is het plan verder in details uitgewerkt en voorzien van een realistische begroting.

10 JAAR BESCHERMING GROTE GELE KWIKSTAART

Het afgelopen jaar was het 10^e jaar waarin wij door middel van nestkasten bescherming hebben geboden aan de Grote Gele Kwikstaart in ons werkgebied. Door Herman Nijland werd een luifelkast ontworpen speciaal voor de Grote Gele Kwikstaart. De eerste kastjes werden geplaatst in 1992 en nu in 2001 zijn op een 20-tal locaties 40 kastjes opgehangen. De kasten zijn opgehangen aan bruggen langs de Dinkel, Theusinkbeek, Omleidingskanaal en op de waterzuivering te Losser. Per locatie zijn steeds 2 kastjes opgehangen zodat de vogels bij een vervolgbroedsel kunnen uitwijken naar een schone nestplaats. Met uitzondering van 1993 hebben ieder jaar de vogels in onze nestkasten gebroed met minimaal 1 en maximaal 8 broedparen. Aanleiding tot het plaatsen van onze nestkasten was het feit dat regelmatig broedsels van de Grote Gele Kwikstaart mislukten door predatie of verstoring. Een keer werd geconstateerd dat een Koekoek de Grote Gele Kwikstaart had uitgekozen als pleeggezin.

Hoeveel paren er per jaar gebroed hebben en wat de broedresultaten waren is in onderstaand schema te zien.

E= aantal eieren, J= aantal jongen, U= aantal uitgevlogen jongen.

Jaar	aantal paren	Totaal aantal broedsels	1 ^o broedsels	2 ^o broedsels	3 ^o broedsels	4 ^o broedsels	Mislukte broedsels	Broedresultaten totaal	Broed-succes
1992	1	1	1 E J U 6 6 6	0 E J U	0 E J U	0 E J U	0	E J U 6 6 6	1e 6.0
1994	5	16	5 E J U 22 17 17	5 E J U 21 16 16	4 E J U 12 12 11	2 E J U 4 4 4	2	E J U 59 49 48	1e 3.4 2e 3.2 3e 2.8 4e 2.0
1995	6	17	6 E J U 32 29 29	6 E J U 25 24 20	4 E J U 18 18 18	1 E J U 2 2 0	2	E J U 77 73 65	1e 4.8 2e 3.3 3e 4.5 4e 0.0
1996	8	16	8 E J U 39 33 29	5 E J U 24 22 22	3 E J U 15 14 13	0	1	E J U 78 67 65	1e 3.6 2e 4.4 3e 4.3
1997	7	14	7 E J U 32 29 29	5 E J U 19 18 18	2 E J U 9 6 6	0	2	E J U 60 53 53	1e 4.1 2e 3.6 3e 3.0
1998	6	11	6 E J U 30 30 25	3 E J U 11 11 11	2 E J U 7 7 7	0	1	E J U 48 48 43	1e 4.2 2e 3.7 3e 3.5
1999	4	8	4 E J U 20 20 20	3 E J U 13 8 8	1 E J U 5 0 0	0	2	E J U 38 33 28	1e 5.0 2e 2.7 3e 0.0
2000	4	8	4 E J U 19 15 15	3 E J U 16 15 15	1 E J U 5 5 5	0	1	E J U 40 36 35	1e 3.8 2e 5.0 3e 5.0
2001	6	9	6 E J U 33 31 30	6 E J U 27 27 27	2 E J U 6 2 1	1 E J U 3 3 3	1	E J U 69 62 60	1e 5.0 2e 4.5 3e 0.5 4e 3.0
Tot.		106	47 E J U 233 210 200	36 E J U 156 141 137	19 E J U 77 64 61	4 E J U 9 9 7	12	E J U 475 427 403	1e 4.3 2e 3.8 3e 3.2 4e 1.8

Tabel 1: overzicht broedsucces van de Grote Gele Kwikstaart in Losser van 1992 t/m 2001

Broedsucces

Zoals te zien in het schema zijn er gemiddeld per broedpaar per jaar 8.57 jongen uitgevlogen, berekend over de laatste 10 jaar. Dit is een vrij hoge score. Voor de omgeving van Winterswijk lag dit beduidend lager, n.l. 3,94 jongen (*Broedvogels van Winterswijk 1985, uitgave KNNV, Jan Grotenhuis e.a.*). Zie tabel 2.

Zoals te zien in bovenstaand schema komen regelmatig 2e (33,9%), 3e (17,9%) en soms ook 4e (3,8%) broedsels voor. In Glutz von Blotzheim worden voor 3° broedsels veel lagere percentages genoemd, n.l. voor Engeland (n=699) 1%, voor Denemarken (n=300) < 3%. 4° Broedsels zijn daar een zeldzaamheid. Waar de grote verschillen met onze waarnemingen weg komen is mij niet duidelijk, of het moet zijn dat bij de vogels die in nestkasten broeden er geen broedsels over het hoofd worden gezien.

<u>Locatie</u>	Aantal uitgevlogen jongen per paar per jaar	Legselgrootte	Nestsucces, aantal legfels met minimaal 1 uitgevlogen jong
Winterswijk	N= 193 3,94	N=91 5,26	N=76 40,8 %
<u>Losser</u>	N= 47 8,57	N=102 4,54	N= 106 88,6 %
<u>Baden-Württemberg</u>	N= ? 5,70	?	?
<u>Denemarken</u>	N= ? 6,00	N=126 5,44	?

Tabel 2: overzicht broedsucces Grote Gele Kwikstaart in vier gebieden.

Door het gebruik van onze nestkasten door de vogels is het broedsucces in Losser veel groter dan in o.a. Winterswijk. Van predatoren zoals ratten, marterachtigen en vogels hebben de vogels die in onze nestkastjes broeden geen last, ook vindt er geen verstoring meer plaats doordat van buiten af niet gezien kan worden of er zich een broedsel in de kast bevindt. De legselgrootte is in de onderzoeksperiode in Winterswijk wat hoger dan in Losser. Houden de vogels hier al rekening met een minder groot broedsucces?

De vogels beginnen na een zachte winter reeds in maart met een broedsel. In 2000 werden op 20 april op een locatie al uitgevlogen jongen waargenomen en op een andere locatie een nest met 5 grote jongen die op het punt stonden om uit te vliegen. De broedduur is 12-14 dagen en de jongen blijven ongeveer 12 dagen in het nest. Wanneer we uitgaan van 5 dagen voor het leggen van de 5 eieren, de vogel begint te broeden bij een voltallig legsel, dan is het eerste ei gelegd rond 20 maart.

Van 102 legfels die voltallig waren, werden de volgende legselgroottes vastgesteld.

<u>Legselgrootte</u>	1	2	3	4	5	6	7
Winterswijk n=91	0x	0x	1x	11x	44x	33x	2x
Losser n=102	1x	6x	14x	15x	48x	18x	0x

Tabel 3: vergelijking legselgrootte van de Grote Gele Kwikstaart tussen Losser en Winterswijk.

Ringen

In totaal zijn er in de afgelopen jaren 403 jongen uit onze kasten uitgevlogen. Van deze 403 zijn er 265 geringd.

Vanaf 1992 tot en met 2000 waren alle pullen van Grote Gele Kwikstaarten die in Nederland geringd werden afkomstig van broedsels uit onze nestkasten. Het geringe aantal geringde vogels t.o.v. het aantal uitgevlogen jongen komt doordat het ringen van de jongen zeker niet zonder risico is. Onze kasten hangen boven het water, jongen die te vroeg het nest verlaten kunnen in het water terecht komen en verdrinken. Vogels die reeds veren beginnen te krijgen, worden niet meer geringd aangezien dan de kans bestaat dat ze voortijdig het nest verlaten. Vogels tussen de 5 en 8 dagen zijn het mooist om te ringen. Van de geringde vogels zijn tot nu toe geen terugmeldingen ontvangen, wel zijn regelmatig oude vogels waargenomen die geringd waren. Mogelijk zijn het jongen die uit onze kasten uitgevlogen zijn en later als volwassen vogel onze kasten ook gebruiken als nestplaats.

Discussie

Door het gebruik van nestkasten heeft de Vogelwerkgroep I.V.N. Losser op diverse plaatsen de Grote Gele Kwikstaarten een veilige broedplaats aangeboden. Aan de nieuwe betonnen bruggen was er bovendien voor de vogels bijna geen mogelijkheid om een geschikte nestplaats te vinden. Uit de gegevens die in de afgelopen 10 jaar zijn verzameld blijkt dat het broedsucces in de kasten duidelijk groter is dan op natuurlijke plaatsen. Verheugend is het dat nu ook andere vogelwerkgroepen het voorbeeld van Losser volgen en nestkasten plaatsen voor deze schitterende beekbewoner. Door het grote broedsucces zal mogelijk na een strenge winter de populatie van de Grote Gele Kwikstaart weer sneller op peil zijn.

Vogelwerkgroep I.V.N. Losser

Leo Hassing - Goormatenweg 23 - 7586 RT Overdinkel

Literatuur

Jan Grotenhuis e.a., 1985 Broedvogels van Winterswijk. KNNV uitgave

Glutz von Blotzheim, Handbuch der Vogel Mitteleuropas.

L Hassing, P Steffens Vogelwerkgroep I.V.N. Losser, Jaarverslagen 1992 t/m 2001.

J.G. TH. van Nes, 1958 De eieren en nesten van onze vogels.

DE LOSSERSE OOIEVAARS

Jaaroverzicht Ooievaars in Losser 2001

De verwachting die we eind vorig jaar hadden werd waarheid, beide Ooievaars hebben in Losser overwinterd. Vooral het feit dat Aramis (3335) bleef was een verrassing, immers van deze vogel hadden we al twee jaar achtereen een terugmelding uit zuid-Spanje. Vanwege de sneeuw en de vorst zijn de vogels in de eerste dagen van januari bijgevoerd met wat eendagskuikens. Vanaf half januari steeg de temperatuur naar +10 graden Celsius en konden de beide Ooievaars zelf in hun voedsel voorzien. Op 7 februari wordt er al door de vogels gepaard. Het zal toch niet zo zijn dat we dit jaar al in april met jongen zitten ??

Terwijl de twee Ooievaars zich in de buurt rondom het nest vermaken, is er voor de vogelwerkgroep nog wat werk aan de winkel. Begin maart wordt met hulp van de Groenbouw het paalnest uit een weiland van Paul Elferink verwijderd. Dit nest stond te dicht in de buurt van het daknest en tot nu toe was het nog geen enkel vreemde Ooievaar gelukt om dit nest te bezetten. Na reparatie- en herstelwerkzaamheden kan het bijna nieuwe nest op 15 maart geplaatst worden aan de oevers van de Ruhenbergerbeek, tussen de Beerninksweg en de Invalsweg. Via onze website had de landelijke pers lucht gekregen van een stel overwinterende Ooievaars, hetgeen leidde tot een interview en een krantenartikel in de Telegraaf van 9 maart, dit artikel vormde uiteindelijk ook de basis voor een artikel in een Canadese krant, speciaal voor Nederlandse emigranten. Na het artikel in de Telegraaf kon de regionale pers niet achterblijven, en op 12 maart zond Radio Oost een 5 minuten durend interview uit dat enkele dagen daarvoor in huize Huisman, onder het ooievaarsnest, was opgenomen.

'Onze' Ooievaars in de sneeuw te Losser

In deze periode waren onze eigen Ooievaars al lang niet meer alleen. Op 6 maart worden ter hoogte van de Havikstraat 4 exemplaren waargenomen, een dag later vlogen er 7 boven het Schokland en op 12 maart wordt nog een derde Ooievaar bij het nest gezien en door de andere twee begeleid tot buiten de territoriale "luchten".

Vanaf 7 april is het duidelijk dat het broeden begonnen is en na enig rekenwerk zijn we het er over eens dat de eerste jongen rond 9 mei uit zullen komen. Op 10 mei is aan het gedrag van de ouders te zien dat er een of meerdere jongen in het nest aanwezig zijn. Enkele dagen later, 13 mei, worden er middels een telescoop twee kleine snaveltjes waargenomen. 's Middags kregen onze Ooievaars onverwachts kraamvisite. Rond 5 uur landden de 3336 (broer of zus van de moeder) en een ongeringde Ooievaar op de schoorsteen. Het gehele bezoek is zonder de nodige incidenten verlopen
Misschien dat dit nieuwe stel belangstelling gaat tonen voor het gerenoveerde paalnest aan de Invalsweg.

Een week later zijn er duidelijk 4 jonge Ooievaars te zien. De oudste jongen zijn nu anderhalve week oud, de jongste is nu ongeveer een week.

Twee weken later in het pinksterweekeinde sloeg het noodlot echter toe. Na de extreme regenbuien van de voorgaande dagen was het op 4 juni erg rustig in het Ooievaarsnest. Toen er tijdens het voeren maar 1 jong werd waargenomen, is besloten om het nest te inspecteren. Hier werden 3 dode jongen aangetroffen. De dieren waren kortgeleden gestorven. De oorzaak van de plotselinge dood van deze drie jongen is vooralsnog onbekend.

Tien dagen later op 14 juni is het enige overgebleven Ooievaarsjong geringd. De vogel kreeg het ringnummer 5344 en de naam Chingachcook, naar een van de hoofdfiguren uit een roman van James Fenimore Cooper, "De laatste der Mohikanen" (1826). Nog een kleine 5 weken blijft het jong op het nest, maar op 23 juli is het dan zover, samen met z'n ouders wordt Chingachcook in een weiland aan de Schoklandweg gezien. Vermeldenswaardig is het kortstondige bezoek van een Zwarte Ooievaar, op 21 juli, aan de weilanden tegenover het Ooievaarsnest, of deze misschien moet worden gezien als een aankondiging van de op handen zijnde eerste vlucht van Chingachcook ?

De drie Ooievaars zijn na 12 september niet meer teruggekeerd op hun nest. Zou het dan toch zo zijn dat ze dit jaar wel op trek gaan? Of ze wisten van de plannen van de Vogelwerkgroep Losser. Op zaterdag 15 september hebben leden van de vogelwerkgroep het nest van het dak gehaald en volledig gerestaureerd. Ook het onderstel dat op het dak staat werd verbeterd. De gebroken nokpannen zijn vervangen en rond twee uur 's middags stond er een compleet vernieuwd nest op een prachtig schoon dak. Het weer zat de werkploeg niet altijd mee, vooral tijdens het afbreken van de 11 meter hoge steiger gingen de hemelssluisen volop open. We hopen dat het nest nu weer een behoorlijke tijd meegaat en dat we er in de toekomst nog veel jonge Ooievaars zien opgroeien.

Nog geen drie dagen later kregen we controle, Aramis(3335), het vrouwtje van het Ooievaarspaar, was teruggekeerd. Na ongeveer anderhalve week is ze echter weer vertrokken. Maar tot onze verbazing stond ze er op 9 november weer. Nu is ze tot half december gebleven. De kerst en de jaarwisseling werden dit jaar wel zonder Ooievaars in Losser gevierd.

De nesten zijn er klaar voor, dus hopen we met z'n allen op een tweede paartje Ooievaars in de gemeente Losser in het jaar 2002.

DE OELEMARS

Ligging

De Oelemars is een zandafgraving ten zuidoosten van Losser, pal tegen de grens met Duitsland ter hoogte van klooster Bardel. De zandafgraving is omringd door open weiden, een zanddepot en lage struikbegroeiing, met aan de randen hier en daar riet en lisdodde. Het gebied van de Oelemars wordt begrensd door de Ravenhorsterweg, de Grensweg, de Drielandweg en de Beerninksweg. Het terrein is niet toegankelijk en er lopen geen wegen of paden door, uitgezonderd de klootschietbaan.

Zo'n drie jaar geleden is er door het IVN-Losser een observatiehut gebouwd en zijn er voor de hut slikveldjes aangelegd. De hut kent een groeiend aantal belangstellenden, zowel geïnteresseerde fietsers en wandelaars uit het grensgebied als vogelaars uit Losser, Oldenzaal, De Lutte, Overdinkel, Gronau en Enschede. Er zijn steeds vaker momenten dat de hut te klein is om alle belangstellenden een plaats te bieden. In het kader van de LAGA heeft IVN-Losser een aanvraag ingediend, waarin een nieuwe grotere hut wordt bepleit en waarin tevens een kunstmatige permanente oeverwaluwal, uitbreiding van de slikvelden en aanpassing van de beplanting worden aangevraagd. Vanuit de hut is er de beste mogelijkheid om de vogels op het water ongestoord te observeren. Vanaf de wegen is er geen goed uitzicht.

Soortenaantal

Dit jaar (2001) werd de zandwinning hervat en werd er bijna het gehele jaar op de Oelemars gewerkt. Dit leidde niet tot noemenswaardige verstoringen. We hadden zelfs de indruk dat door de werkzaamheden, die allemaal aan de overkant van het water plaatsvonden, juist meer vogels vlak voor de hut aanwezig waren. De buis in het water bood bovendien de mogelijkheid om van de meeuwen de pootkleur vast te stellen. Vanaf 1983 zijn er tot nu toe 199 vogelsoorten geregistreerd. Daarmee staat de Oelemars na de Engbertsdijksvenen en Het Rutbeek/Rutbekerveld op de derde plaats.

Dit jaar werden er op de Oelemars 167 soorten gezien door alle waarnemers samen. Dat is veel meer dan vorig jaar, toen hier 136 soorten zijn waargenomen.

Broedvogels

Aan schaarse en (regionaal) zeldzame broedvogels die een territorium op de Oelemars hadden, werden de volgende soorten vastgesteld:

Fuut	Kleine Plevier	Kleine Karekiet
Nijlgans	Wulp	Bosrietzanger
Torenvalk	IJsvogel*	Glanskop
Patrijs*	Groene Specht*	Boomklever
Oeverwaluw*	Goudvink	Geelgors*

*op Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten in Nederland

De Oeverwaluwwand is dit jaar wederom afgegraven. Deze keer met ondersteuning door de firma Temmink die een hele dag een graafmachine ter beschikking stelde, zodat zo'n 80 m afgegraven kon worden. Helaas bleef het aantal van 49 bewoonde nesten achter bij vorig jaar.

De eilandjes van het slikveld zijn versterkt met een eenvoudige beschoeiing die de ergste afkalving door golfslag moet tegengaan.

Najaarstrek

Voor het eerst werd op de Oelemars de najaarstrek vastgelegd. Voor een overzicht hiervan wordt verwezen naar het artikel hierover elders in het jaarverslag. Er werden 126.472 vogels geteld, verdeeld over 86 soorten.

Bijzondere soorten

In 2000 werd het soortenaantal afgesloten met 183 vogelsoorten. Dit jaar kwamen er de volgende soorten bij:

184	Brandgans	192	Zwarte Ooievaar
185	Vuurgoudhaan	193	Roodborsttapuit
186	Drieteenstrandloper	194	Grote Zilverreiger
187	Krooneend	195	Beflijster
188	Boomklever	196	Roodkeelpieper
189	Sprinkhaanzanger	197	Toendrarietgans en Taigarietgans (Rietgans vervalt)
190	Grote Mantelmeeuw	198	Kleine Zwaan
191	Europese Flamingo	199	Pontische Meeuw

Verder waren er nog waarnemingen van de volgende zeldzame en schaarse soorten:

Roodkeelduiker	Slechtvalk	Zwarte Ruiter	Appelvink
Geoorde Fuut	Smelleken	Groenpootruiter	Europese Kanarie
Roodhalsfuut	Kraanvogel	Kemphaan	Putter
Dodaars	Kwartel	Kleine Mantelmeeuw	Barmsijs
Kleine Zilverreiger	Waterral	Bonte Strandloper	Kruisbek
Ooievaar	Bontbekplevier	Kleine Strandloper	
Wilde Zwaan	Zilverplevier	Temmincks Strandloper	
Zomertaling	Goudplevier	Zwarte Stern	
Bergeend	Houtsnip	Visdief	
Nonnetje	Watersnip	Boomleeuwerik	
Zwarte Wouw	Bokje	Waterpieper	
Visarend	Oeverloper	Grote Gele Kwikstaart	
Bruine Kiekendief	Witgat	Klapekster	
Blaauwe Kiekendief	Bosruiter	Buidelmees	

Tot slot

Niet alleen is de Oelemars een uitstekende plek om zeldzaamheden te zien, nog veel leuker is het eigenlijk om vanuit de observatiehut de vogels ongestoord van dichtbij te kunnen zien en hun gedrag waar te nemen. Vooral 's morgens, met de zon in de rug, is het een schitterend schouwspel om het gedoe van de Nijlganzen te bekijken, de IJsvogel op het takje te zien zitten en de kleurenrijkdom van o.a. Wintertalingen en Smienten van zeer nabij te observeren. Ook het aflezen van kleurringen van Aalscholvers gaat goed vanuit de hut.

Aan bovenstaande lijsten is te zien dat een bezoek aan de Oelemars zeker de moeite waard is. Hoewel er ook momenten zijn dat er wat minder vogels zijn, is het meestal wel raak. De zandafgraving levert een goede rust-, foerageer- en broedplaats op voor talrijke vogelsoorten.

Helaas is er nog steeds verstoring door hondenuitlaters, loslopende honden, vissers, badgasten, spelende kinderen en vernielzuchtige jongeren die af en toe voor grote onrust zorgen onder de vogelbevolking.

De hut is te bereiken via het zandweggedeelte van de Grensweg. Parkeren gaat het beste bij de picknickplaats op de hoek van de Ravenhorsterweg/Grensweg.

TREKTELLING ROND DE OELEMARS

Meer dan 125.000 vogels over de Oelemars

Geschiedenis

De geschiedenis van het trektellen in Twente gaat terug tot het najaar van 1988, toen de eerste telpost in Twente werd opgericht op de voormalige vuilnisbelt van Enschede bij het Usselerveen. Daarvoor waren al wel trektellers actief, maar van gestandaardiseerd onderzoek en het structureel minimaal een keer per week tellen gedurende een geheel seizoen was nog geen sprake. Telpost Usselerveen telde volgens de landelijke normen van de LWVT (Landelijke Werkgroep Voor Trektellingen). Deze normen houden o.a. in dat een telling een half uur voor zonsopgang begint en minimaal 2,5 uur duurt. De vogels worden met het blote oog opgespoord en eventueel met kijker of telescoop nader gedetermineerd. Het doortrekverloop werd per kwartier geregistreerd en van de vogels die binnen een straal van 100m voorbij vlogen werd de trekrichting vastgelegd. In 1993 werd de telpost verplaatst naar het Aamsveen, aangezien de vuilnisbelt toch soms wel akelig stonk en moeilijk te beklimmen was. Ook de ligging ten zuidwesten van Enschede werd als ongunstig beschouwd. Inderdaad leverde Telpost Aamsveen hogere aantallen op. Vooral de houtduiventrek was hier gigantisch. Waarschijnlijk is Telpost Aamsveen de plaats met de hoogste aantallen Houtduiven tijdens de najaarstrek in Nederland. Deze telpost is nog steeds actief en telt elke zaterdagmorgen van september t/m november. De laatste jaren is er ook een telpost in de zuidelijke Engbertsdijkvenen bij Vriezenveen/Kloosterhaar.

Telpost Oelemars

Op 1 september is Telpost Oelemars bij Losser opgericht. Ook de Losserse vogelaars vonden het tijd om een indruk te krijgen van de najaarstrek, maar dan over Losser. De plaats van de telpost werd bepaald op de toegangsweg naar het zanddepot van de Oelemars, ten oosten van Losser. Op werkdagen is deze locatie i.v.m. de zandtransporten niet bruikbaar en is uitgeweken naar de hoek Beerninksweg/Grensweg op 600 m afstand van het zanddepot. Op beide locaties is er een goed uitzicht rondom en is er weinig verkeerslawaaï. De publieke belangstelling was zo gering, dat de tellers hier geen last van hadden. De enige verstoringsbronnen waren een bij de tellers inmiddels beruchte blauwe tractor, bezig met landbouwwerkzaamheden vlak bij de telpost en loeiende koeien op enkele meters afstand. De omgeving van de telpost bestaat uit een zeer open gebied met weiland, maïsakkers, een zanddepot en een zandwinningplas. De bossen van de Zandbergen zijn op ongeveer 500 m afstand. Dat is een afstand waarbij wel de grotere vogels kunnen worden gezien, maar niet de kleintjes als Vinken en Sijzen. Bij de locatie aan de Beerninksweg/Grensweg, eveneens in een zeer open gebied, is een houtwal dwars op de trekrichting en een kleine houtwal uitmondend op de telpost. Het uitzicht rondom is daardoor minder dan bij het zanddepot.

Een goed bemande telpost op de Oelemars

Onze dank gaat uit naar de firma Temmink, die ons toestond op hun toegangsweg naar het zanddepot de trekellingen te mogen verrichten.

22 Tellingen

In de periode van 1 september t/m 17 november zijn er 22 ochtendtellingen verricht. Het weer op de teldagen was over het algemeen bijzonder gunstig. Ongunstige factoren zijn mist, harde regen, noordoosten wind (de vogels vliegen dan zo hoog over, dat ze niet meer zichtbaar zijn), stormachtige wind of een strakblauwe lucht waarin de vogels moeilijk zijn op te sporen. Het meest gunstige weertype is een hogedrukgebied, half bewolkt en een matige zuidwestenwind. De tegenwind drukt de vogels als het ware omlaag, zodat ze beter in het gezichtsveld van de waarnemers komen. Bij slechts 4 tellingen was er regen, bij 3 tellingen mist, bij 2 tellingen een strakblauwe lucht, bij 1 telling een harde wind (windkracht 6) en 1 telling met zeer dichte mist en motregen, zodat 11 tellingen onder redelijk gunstige omstandigheden konden worden verricht.

De LWVT norm is losgelaten m.b.t. het registreren van de trekrichting en het registreren per kwartier. De gegevens worden immers niet langer meer landelijk verzameld. Regionaal is het wel van belang de soorten en hun aantal per telling vast te leggen. Op onze website kon iedereen direct na iedere telling het resultaat van al onze inspanningen bekijken, evenals een totaaloverzicht over de gehele periode.

De tellers

Een groot aantal vogelaars van de Vogelwerkgroep IVN-Losser hebben hun medewerking verleend aan het opzetten van de telpost. Al bij voorbaat kon een schema worden gemaakt, waarbij er iedere week minimaal 3 tellers op de telpost zouden staan. Toen er grote aantallen vogels werden gezien en er bovendien regelmatig schaarse en zeldzame vogels in de tellingen bleken te zitten, nam het aantal vogelaars gestaag toe. In eerste instantie hadden zich 10 vogelaars gemeld voor het trekellen. Na afloop blijken echter 27 personen hun medewerking te hebben verleend. Zonder de inzet en het doorzettingsvermogen van al deze tellers zou de telpost niet kunnen functioneren. Alle medewerkers van de telpost worden dan ook dank gezegd voor hun inspanningen. Ook gaat onze dank uit naar de cateraars die voor warme worst, erwtensoep, pepernoten, chocolade, baklever en Mümmelmann zorgden tijdens barre omstandigheden.

Plaatselijke soorten

Bij elke telpost wordt het trekellen bemoeilijkt door het luchtverkeer van de plaatselijke soorten. Foerageer- en slaaptrek moeten nl. op grond van de LWVT-normen zoveel mogelijk worden uitgesloten. Bij Telpost Oelemars zijn daarom alle in oostelijke richting vliegende Kauwtjes (slaaptrek), alle plaatselijke luchtverkeer van Kokmeeuwen, Kauwtjes, Roeken, Zwarte Kraaien, Houtduiven, Spreeuwen, Graspiepers, Kneutjes, Geelgorzen, en Veldleeuweriken die van weiland naar weiland vlogen, buiten beschouwing gelaten voor zover dat mogelijk was. Ook alle Nijlganzen zijn buiten de trekelling gelaten, omdat dit een plaatselijke soort bleek te zijn. Ook sommige groepen Wilde Eenden en Grauwe Ganzen zijn niet genoteerd.

Schaarse en zeldzame plaatselijke soorten waren o.a.: Groene Specht, Zwarte Specht, Smient, Bonte Strandloper, Oeverloper, Patrijs, Brandgans, Kolgans, Nijlgans, Tafeleend, Ooievaar, IJsvogel, Zilverplevier, Kleine Mantelmeeuw, Kuifeend, Dodaars, Nonnetje, Zwarte Roodstaart en Kleine Bonte Specht. Vooral de IJsvogel was spectaculair bezig door steeds tussen de tellers door over de telpost te flitsen. Er was zelfs een teller die de autoraampjes van zijn op de telpost geparkeerde auto omlaag deed, zodat de IJsvogel ongehinderd de telpost via zijn auto zou kunnen passeren.

De resultaten

Het belangrijkste is natuurlijk het uiteindelijke telresultaat. In de 22 tellingen werden gedurende 85,5 teluren in totaal 86 soorten met in totaal 126.472 vogels overvliegend gezien. Dit is voor het soorten- en het totaalaantal een nieuw record in de veertienjarige geschiedenis van de telposten rond Enschede. Voor 32 soorten werden qua aantal nieuwe records genoteerd. In het volgende overzicht zijn de resultaten per maand aangegeven. In de kolom "plaats" is de plaats m.b.t. het aantal van de vogelsoort aangegeven in het geheel van 14 jaar trekellen rond Enschede. Dikgedrukt staan vogelsoorten die zo schaars zijn dat hun verspreiding landelijk wordt bijgehouden.

Datum	Sep	okt	Nov	totaal	Plaats
Aalscholver	72	186	99	357	1
Blauwe Reiger	16	16	3	35	2
Wilde Zwaan			7	7	1
Taigarietgans		11		11	1
Toendrarietgans			45	45	1
Rietgans			47	47	3
Grauwe Gans	8	38	243	289	3
Kolgans		7	962	969	1
Bergeend	2			2	1
Smient		3	5	8	3
Wilde Eend	236	476	276	988	2
Pijlstaart		3	16	19	2
Kuifeend		1		1	5
Wespendief	4			4	1
Bruine Kiekendief		2	2	4	3
Blauwe Kiekendief		3	3	6	3
Sperwer	18	64	34	116	1
Havik	2	3	2	7	2
Buizerd	7	100	118	225	3
Torenvalk	2	10	3	15	1
Smelleken		5	1	6	1
Boomvalk	8			8	1
Slechtvalk		1		1	1
Scholekster		1	1	2	1
Kievit	104	481	96	681	9
Bontbekplevier	1			1	1
Goudplevier	5	60	14	79	1
Kemphaan	7			7	1
Groenpootruiter	1			1	5
Watersnip	3	3		6	14
Kokmeeuw	89	68	88	245	2
Zilvermeeuw	4	24	78	106	1
Kl. Mantelmeeuw	9	2		11	2
Holenduif	36	101	12	149	1
Houtduif	797	57020	22992	80809	2
Turkse Tortel	2	11	18	31	1
Gr. B. Specht		3	1	4	8
Groene Specht		1		1	3
Veldleeuwerik	8	2969	438	3415	2
Boomleeuwerik		27	5	32	1
Boerenzwaluw	2108	2		2110	2
Huiszwaluw	227			227	2
Graspieper	412	1965	192	2569	1
Boompieper	10	4		14	14
Waterpieper		8	2	10	3
Gele Kwikstaart	43			43	10
Witte Kwikstaart	252	335	20	607	1
Grote Gele Kwikst.	2	21		23	1
Heggenmus	11	49	5	65	4
Zwarte Roodst.	2			2	2
Paapje	23			23	1
Roodborsttapuit	3	2		5	5
Tapuit	50	6		56	1
Merel	16	21	3	40	4
Beflijster		1		1	2
Zanglijster	51	283	3	337	1
Kramsvogel	3	1399	1491	2893	1
Koperwiek	11	3066	872	3949	3
Grote Lijster	36	108	5	149	4
Tjiftjaf		2		2	6

Buidelmees	1			1	2
Goudhaan		15		15	7
Zwarte Mees		2		2	10
Pimpelmees	4	28	12	44	10
Koolmees	1	11	3	15	13
Staartmees			12	12	9
Klapekster		2	1	3	1
Vlaamse Gaai	17	4	2	23	5
Ekster		6	16	22	1
Kauw	92	364	39	495	5
Roek	7	355	74	436	5
Zwarte Kraai	87	44	58	189	2
Spreeuw	1746	4547	1249	7542	1
Ringmus	55	398	62	515	4
Vink	311	9798	1896	12005	1
Keep	5	468	312	785	3
Europese Kanarie		2		2	3
Groenling	15	100	87	202	2
Putter	3	54	42	99	1
Sijs	17	120	11	148	12
Barmsijs		2	2	4	11
Kneu	344	642	47	1033	4
Kruisbek		6		6	7
Goudvink		8	2	10	13
Appelvink	2	14	1	17	3
Geelgors	29	79	29	137	5
Rietgors	2	96	22	120	10
Totaal	7564	86727	32181	126472	1
Soorten	59	72	59	86	1
Teluren	22	40,5	23	85,5	7

Conclusies

Kennelijk hebben we een uitstekende keuze gedaan door de locaties bij de Oelemars als telpost te gebruiken. Niet alleen is de soortenrijkdom enorm, ook het aantal vogels is het hoogst in 14 jaar trektellen. Daarbij speelt natuurlijk ook het gunstige weer een grote rol. Bovendien hebben we op 20 oktober een superdag gehad m.b.t. de houtduiventrek (48.261 op 1 morgen) en de roofvogels (o.a. 3 Smellekens en 45 Sperwers). Of de telpost echt zo goed is, moet in de komende jaren blijken. Opvallende zaken zijn de grote aantallen Houtduiven en open-veld vogels als Veldleeuwerik en Graspieper. Ook de hoeveelheid Paapjes en Tapuiten was verbazingwekkend. Hoewel Telpost Aamsveen nog hogere aantallen Houtduiven voorbij zag komen, kunnen we toch stellen dat Telpost Oelemars ook een toplocatie in Nederland is voor de houtduiventrek. De top-10 van Telpost Oelemars is in de eerste kolom aangegeven met daarnaast de landelijke top-10 (*Van Gasteren 1987, Simultaantellingen van zichtbare landtrek in het najaar van 1985 in Nederland*):

01	Houtduif	01	Spreeuw
02	Vink	02	Koperwiek
03	Spreeuw	03	Kramsvogel
04	Koperwiek	04	Vink
05	Veldleeuwerik	05	Graspieper
06	Kramsvogel	06	Houtduif
07	Graspieper	07	Kievit
08	Boerenwaluw	08	Boerenwaluw
09	Kneu	09	Kokmeeuw
10	Wilde Eend	10	Veldleeuwerik

Ook in volgende jaren zullen de vogels in de doortrekperiode door ons geteld worden. IVN-leden die ook eens het soms spectaculaire schouwspel van de najaarstrek willen zien, zijn van harte welkom op de telpost.

DAGVLINDER INVENTARISATIE OELEMARS

Overzicht dagvlinderinventarisatie Oelemars

Nederlandse naam:	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Argusvlinder	3	1	0	5	2	0	23	26
Atalanta	14	17	16	7	2	11	7	14
Bont zanddoogje	1	3	1	0	0	2	1	23
Boomblauwtje	1	0	4	0	0	3	1	1
Bruine vuurvlinder	0	1	2	0	0	0	0	0
Bruin Zanddoogje	303	338	151	28	8	66	87	45
Citroenvlinder	3	53	41	5	7	3	2	6
Dagpauwoog	1	398	52	10	2	1	18	22
Distelvlinder	0	20	26	0	0	0	5	0
Eikepage	3	13	0	0	0	2	0	0
Geelsprietdikkopje	200	90	39	43	1	111	8	6
Gehakkelde Aurelia	14	0	5	0	0	0	2	7
Groot Dikkopje	3	34	14	1	0	0	4	2
Groot Koolwitje	4	7	1	0	7	1	2	2
Grote Vos	0	0	0	0	0	1	0	0
Grote Weerschijnvlinder	0	0	1	0	0	0	0	0
Hooibeestje	2	0	2	10	17	1	0	16
Icarusblauwtje	63	85	10	88	11	19	2	120
Kleine ijsvogelvlinder	0	1	0	0	0	0	0	0
Klein geaderd witje	44	94	19	1	1	11	8	18
Klein koolwitje	95	302	190	29	2	36	77	77
Kleine vos	32	144	125	45	0	4	67	3
Kleine vuurvlinder	42	352	27	1	6	39	20	9
Koevinkje	200	89	168	208	4	108	44	33
Landkaartje	1	31	6	2	0	9	5	87
Oranje luzern	3	27	6	0	1	0	0	0
Oranje tipje	3	27	6	0	1	0	7	1
Zwartsprietdikkopje	300	681	370	197	1	68	3	26

Dit jaar geen nieuwe soorten vlinders waargenomen, ook de aantallen vlinders viel dit jaar wat tegen. Alleen het Hooibeestje, de Argusvlinder de Gehakkelde Aurelia en het Icarusblauwtje scoorden goed.

Libelle Soorten Oelemars

Soort	17-6	25-6	20-7	25-8
Weidebeekjuffer	x		x	X
Lantaarnje	x		x	
Vuurjuffer		x		
Watersnuffel		x		
Azuurwaterjuffer			x	
Gewone Oeverlibel	x	x	x	X
Blauwe glazenmaker		x		
Bruine glazenmaker			x	
Plasrombout		x		
Grote keizerlibel		x		
Paardenbijter				x

Voor het eerst zijn dit jaar de Libellen soorten genoteerd die tijdens de vlinderinventarisatie's zijn waargenomen genoteerd. In totaal 11 soorten konden dit jaar gedetermineerd worden, voor een plas zonder veel waterplanten nog niet eens zo'n slecht resultaat.

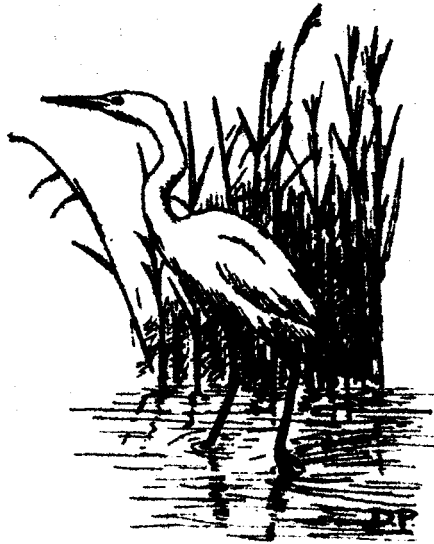
TOTAAL OVERZICHT WAARGENOMEN SOORTEN OELEMARS

		Waarnemingen Oelemars t/m 2001																											
Soort		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code															
1	Parelduiker	x	x																										Z
2	Roodkeelduiker																												Z
3	Fuut	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
4	Geoorde fuut				x																								WA
5	Roodhalsfuut																												WA
6	Dodaars	x																											WA
7	Kl. Zilverreiger																												Z
8	Gr. Zilverreiger																												ZZ
9	Aalscholver	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
10	Blauwe reiger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
11	Eur.Flamingo																												ZZ
12	Zwarte Ooievaar																												ZZ
13	Ooievaar																												A
14	Knobbelzwaan	x	x	x	x																								Z
15	Wilde zwaan																												Z
16	Kleine zwaan																												ZZ
17	Canadese gans																												Z
18	Brandgans																												A
19	Rotgans																												Z
20	Grauwe gans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
21	Kolgans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
22	Taiga Rietgans																												Z
23	Toendra Rietg.	x	x	x																									WA
24	Kleine rietgans																												ZZ
25	Nijlgans	x	x	x	x	x																							WA
26	Wilde eend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
27	Krakeend	x	x	x	x	x	x	x	x																				WA
28	Pijlstaart	x	x	x	x	x																							WA
29	Smient	x	x	x	x	x	x	x																					A
30	Wintertaling	x	x	x	x	x	x																						A
31	Zomertaling																												WA
32	Mandarijneend	x	x																										Z
33	Slobeend	x	x	x	x	x	x	x																					WA
34	Krooneend																												ZZ
35	Bergeend																												WA
36	Toppereend																												Z
37	Kuifeend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
38	Tafeleend	x	x	x	x	x	x	x																					A
39	Witoogeend	x	x																										Z
40	Brilduiker	x																											A
41	Ijseend																												ZZ
42	Grote zeeëend																												ZZ
43	Middelste zaagbek																												Z
44	Grote zaagbek	x	x	x	x																								WA
45	Nonnetje	x																											WA
46	Buizerd	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA

In totaal zijn op de Oelemars 199 soorten waargenomen in de periode 1993 t/m 2001. Veel waarnemingen hebben betrekking op doortrekkende vogels. Op de waarnemingslijst staan alle waargenomen vogels vermeld. Per maand is aangegeven of die betreffende maand een soort waargenomen is. Dit kan zijn 'n eenmalige waarneming van een vogel, maar ook kan de betreffende soort iedere dag van de maand aanwezig zijn geweest. De waarneming kan betrekking hebben op één vogel of op meerdere exemplaren.

Legenda:

- ZZ : Zeer zeldzaam, slechts 'n eenmalige waarneming.
- Z : Zeldzaam, niet meer dan 5 waarnemingen.
- WA : Weinig algemeen, niet meer dan 25 waarnemingen.
- A : Algemeen, meer dan 25 waarnemingen.
- ZA : Zeer algemeen, bijna altijd aanwezig.

De Grote Zilverreiger, een nieuw soort welke we in 2001 aan de lijst hebben mogen toevoegen.